

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ГУСЯТИНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ПУЛЮЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

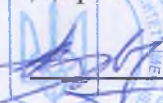
протокол від 26 грудня 2024 № 3

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
у Відокремленому структурному підрозділі
«Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного
технічного університету імені Івана Пулюя»

Положення вводиться в дію

з 01.01.2025

Директор

Костянтин Зеленський

(наказ від 31.12.24 № 01/07/18)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (далі – Положення) закріплює основні принципи, норми та правила поведінки, якими повинні керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання, провадження освітньої, наукової, дослідницької та творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання; наукових та творчих досягнень усіх учасників освітнього процесу, професійної діяльності та професійного спілкування академічної спільноти Відокремленого структурного підрозділу «Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (далі – ВСП «ГФК ТНТУ»).

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Положення про ВСП «ГФК ТНТУ», Положення «Про організацію освітнього процесу в ВСП «ГФК ТНТУ»», інших нормативно-правових актів України та внутрішніх регулятивних документів ВСП «ГФК ТНТУ».

1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів, утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Формування академічної доброчесності здобувачів освіти є одним із завдань ВСП «ГФК ТНТУ».

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила моральної поведінки у трьох основних сферах діяльності ВСП «ГФК ТНТУ» – освітній, науковій та виховній.

1.6. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього, наукового та виховного процесу ВСП «ГФК ТНТУ», батьків, роботодавців, інших зацікавлених осіб та є обов'язковою до виконання. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності.

1.7. Директор та колегіальний орган управління забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності у ВСП «ГФК ТНТУ» у межах своєї компетенції.

1.8. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, а також види відповідальності за конкретні порушення визначаються педагогічною радою ВСП «ГФК ТНТУ».

1.9. Рішення про академічну відповідальність педагогічних працівників приймає Педагогічна рада або атестаційна комісія.

1.10. Рішення про академічну відповідальність здобувачів фахової передвищої освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення.

1.11. У інших випадках рішення приймає директор та/або Педагогічна рада за погодженням з органами студентського самоврядування.

II. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.

2.2. Забезпечення академічної доброчесності у ВСП «ГФК ТНТУ» базується на принципах верховенства права, демократизму, законності, справедливості, толерантності, сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, довіри, відкритості та прозорості, відповідальності за результати роботи.

2.3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства у сфері фахової передвищої освіти й інших норм законодавства України;
- виконання вимог нормативних актів ВСП «ГФК ТНТУ»;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- збереження загальнолюдських, національних та культурних традицій;
- примноження навчальних, наукових, духовних, естетичних та спортивних здобутків ВСП «ГФК ТНТУ»;
- принципове реагування на всі порушення цього Положення;
- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу та академічної спільноти, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;
- демократичність відносин між усіма учасниками освітнього процесу;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків усіма учасниками освітнього процесу;
- дотримання вимог академічної сумлінності в усіх видах освітньої, дослідницької та наукової діяльності;
- нерозголошення конфіденційної інформації та інформації з обмеженим доступом;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти;
- уникнення недобросовісних дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилання на них;
- уникнення фальсифікування або фабрикації інформації, наукових результатів з їх наступним використанням;

- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- сповіщення адміністрації ВСП «ГФК ТНТУ» про незаконні чи неправомірні рішення, чи такі, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, суспільству чи державі у цілому.

2.4. Порушенням академічної доброчесності у ВСП «ГФК ТНТУ» є:

- несанкціонована співпраця – надання здобувачам фахової передвищої освіти допомоги педагогічними працівниками, батьками або іншими особами, що не передбачена умовами виконання завдань;
- академічне шахрайство – використання під час контрольних заходів не передбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів; проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти, їхніх творчих здобутків, а також компетентностей педагогічних працівників під час їх атестації або сертифікації;
- виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (практичних, лабораторних, контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертаційних досліджень і навчальної літератури);
- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних із питань освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;
- академічний плагіат – оприлюднення частково або повністю наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення частково або повністю власних, раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- академічне хабарництво – надання або отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі;
- неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;
- протиставлення приватних інтересів особи інтересам ВСП «ГФК ТНТУ», педагогічної спільноти – наявність приватного інтересу особи у сфері, в якій

вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

2.5. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників:

- поважати права та свободи студентів і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики;
- бути носієм моралі, її захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя;
- сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності;
- діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя навчального закладу;
- працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальність та творчість при виконанні службових обов'язків, передавати свій досвід колегам;
- зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності;
- дотримуватися етичних норм;
- усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевіраних нових наукових знань;
- забезпечувати чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних;
- практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання усіх світоглядних, комунікаційних та компетентнісних аспектів,
- розвивати активний інтелект і соціальну корисність;
- науково обґрунтовувати використання сучасних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту;
- формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики;
- сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту;
- формувати на заняттях дух взаємопорозуміння та доброзичливості;
- об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні чи впливу інших осіб;
- поважати думку студентів і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот;
- підтримувати студентів у дослідницьких та наукових починаннях, сприяти розкриттю їх потенціалу;

- забезпечувати на заняттях, контрольних заходах, захистах кваліфікаційних робіт чи екзаменах умови, несприятливі для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних.

2.6. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти:

- усвідомлювати своє покликання як студента оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству;

- гідно нести звання студента ВСП «ГФК ТНТУ», достойно представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу;

- сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності;

- ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію життя академічної спільноти;

- підтверджувати рівень сумлінності у навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та екзамени, виконувати кваліфікаційні роботи;

- не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю;

- не допускати використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, захисту лабораторних чи практичних, кваліфікаційних робіт, складання заліку, екзамену;

- не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних дослідницьких завдань тощо;

- не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових, дипломних проєктів (робіт) тощо;

- сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях;

- не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних лекцій;

- поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі;

- дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття;

- створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним;

- проявляти активну життєву позицію.

III. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. У випадку порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ВСП «ГФК ТНТУ» можуть притягатися до академічної відповідальності:

- відмови у присвоєнні чи підтвердженні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення на термін від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних працівників, з акредитації освітньо-професійних програм, у журі учнівських і студентських олімпіад та інших змагань;
- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного працівника;
- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти терміном на п'ять років.

3.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти можуть притягатися до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повідомлення батькам, законним представникам;
- повторне проходження поточного або підсумкового оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації та/або атестації здобувачів;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
- позбавлення усіх чи частини додаткових балів за позаурочну діяльність;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом фахової передвищої освіти пільг з оплати навчання;
- позбавлення отриманих з порушенням академічної доброчесності призових місць на учнівських та студентських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;
- відраховування з ВСП «ГФК ТНТУ».

IV. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності у ВСП «ГФК ТНТУ» використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти з цим Положенням;
- інформування здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань правильності написання навчальних, наукових робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- контроль голів циклових комісій керівників курсових, кваліфікаційних проєктів (робіт), членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

- перевірка робіт на предмет академічного плагіату;

- експертна оцінка та/або технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) ознак академічного плагіату в наукових статтях та інших роботах науково-дослідницького характеру; матеріалів, поданих до публікування у наукових виданнях.

4.2. Педагогічні працівники ВСП «ГФК ТНТУ», що здійснюють освітню, наукову та методичну діяльність, здобувачі фахової передвищої освіти всіх освітньо-професійних ступенів несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.3. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції або до суду.

4.4. За дії чи бездіяльність, що Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності, визначених законодавством України.

Погоджено на засіданні методичної ради коледжу
протокол від 17.12.24р. № 3